

1.1	Datum in herstel (dd.mm.jj)	01.01.18
1.2	Gekozen hersteltermijn (in jaren)	10

Onderbouwing gekozen hersteltermijn

1
 .
 3 Het bestuur heeft gekozen voor een hersteltermijn van 10 jaar. Terughoudendheid bij het uitdelen van overschotten (toekomstbestendig indexeren), rechtvaardigt terughoudendheid bij het verrekenen van tekorten (uit hoofde van evenwichtigheid tussen de verschillende generaties).

1.4 Is de beleidsdekkingsgraad ultimo verslagjaar lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad? Nee

		<u>Realisatie</u> <u>verslagjaar</u>	<u>Verwachting</u> <u>lopend jaar</u> <u>(verslagjaar +1)</u>
		<u>01</u>	<u>02</u>
Algemeen			
2.1a	Primo stand dekkingsgraad (%)	100,0%	116,4%
2.1b	Primo stand beleidsdekkingsgraad (%)	100,0%	115,7%
2.2	Mutatie dekkingsgraad (%-punt, doorrekening vindt plaats na opslaan)	16,4%	2,5%
2.3a	Ultimo stand dekkingsgraad (%)	116,4%	118,9%
2.3b	Ultimo stand beleidsdekkingsgraad (%)	115,7%	117,7%
2.4	Technische voorzieningen	824	3.554
2.5a	Vereiste dekkingsgraad (%) feitelijk	122,8%	122,8%
2.5b	Vereiste dekkingsgraad (%) strategisch	122,4%	122,4%
2.6	Minimaal vereiste dekkingsgraad (%)	109,0%	109,0%

Toelichting op realisatie verslagjaar:

2 De actuele dekkingsgraad is in 2017 gestegen met 16,4%-punt. De eindstand van het verslagjaar wijkt 0,1% af van de ingediende dekkingsgraad in de
 . maandrapportage M12 omdat de excassokostenopslag met terugwerkende kracht op 1,65% is vastgesteld in plaats van 1,55%.
 7

Toelichting op verwachting lopend jaar (verslagjaar +1):

2 Met name door het verwacht overrendement stijgt de actuele dekkingsgraad in 2018 naar verwachting met 2,5%-punt.
 .
 8

		<u>Realisatie</u> <u>verslagjaar</u>	<u>Verwachting</u> <u>lopend jaar</u> <u>(verslagjaar +1)</u>
		<u>01</u>	<u>02</u>
Premie			
3.1	Actuarieel benodigde premie (obv rentetermijn structuur)	852	2.709
3.2	Beschikbare premie	956	3.113
3.3	Invloed premieverschil op dekkingsgraad (%-punt)	12,2%	-1,1%

Toelichting op realisatie verslagjaar:

3 De premiedekingsgraad is in 2017 hoger dan de actuele dekkingsgraad en levert daarom een positieve bijdrage aan de ontwikkeling van de dekkingsgraad. De
 . premie heeft in 2017 een positief effect van 12,2%-punt op de dekkingsgraad.
 4

Toelichting op verwachting lopend jaar (verslagjaar +1):

3 De premiedekkingsgraad is in 2018 lager dan de actuele dekkinggraad. De premie heeft daarom in 2018 naar verwachting een negatief effect op de dekkinggraad
 . van 1,1%-punt.
 5

	<u>Realisatie</u> <u>verslagjaar</u>	<u>Verwachting</u> <u>lopend jaar</u> <u>(verslagjaar +1)</u>
	<u>01</u>	<u>02</u>
Uitkeringen		
4.1 Uitkeringen	2	0
4.2 Omvang solvabiliteitsvrijval	0	0
4.3 Invloed solvabiliteitsvrijval op dekkinggraad (%-punt)	0,0%	0,0%

Toelichting op realisatie verslagjaar:

4 In 2017 zijn de reguliere uitkeringen nihil. Wel heeft er een afkoop plaatsgevonden van 2. Er is geen effect op de dekkinggraad.
 .
 4

Toelichting op verwachting lopend jaar (verslagjaar +1):

4 In 2018 zijn de reguliere uitkeringen naar verwachting nihil. Er is geen effect op de dekkinggraad.
 .
 5

	<u>Realisatie</u> <u>verslagjaar</u>	<u>Verwachting</u> <u>lopend jaar</u> <u>(verslagjaar +1)</u>
	<u>01</u>	<u>02</u>
Toeslagverlening (voorwaardelijk) tlv fonds / Korting tgv fonds		
5.1 Toeslagverlening actieven (%)	0,50%	0,90%
5.2 Toeslagverlening inactieven (%)	0,50%	0,90%
5.3 Invloed lasten toeslagverlening op dekkinggraad (%-punt)	-0,5%	-1,0%
5.4 Korting actieven (%)	0,00%	0,00%
5.5 Korting inactieven (%)	0,00%	0,00%
5.6 Invloed korting op dekkinggraad (%-punt)	0,0%	0,0%

Toelichting op realisatie verslagjaar:

5 Er is in 2017 geïndexeerd met 0,5%. De invloed op de dekkinggraad wordt bij 5.3 uitgedrukt in de primo-voorziening plus de premie in het verslagjaar, aangezien het
 . alleen uitdrukken in de primo-voorziening van nul leidt tot een oneindig groot getal.
 7

Toelichting op verwachting lopend jaar (verslagjaar +1):

5 Er wordt in 2018 naar verwachting geïndexeerd met 0,9%. De invloed op de dekkinggraad bij 5.3 is uitgedrukt in de primo-voorziening plus de premie in het lopende
 . jaar.
 8

	<u>Realisatie verslagjaar</u> <u>01</u>
Verandering rentetermijnstructuur	
6.1 Wijziging technische voorzieningen als gevolg van verandering rentetermijnstructuur	-14
6.2 Invloed van verandering rentetermijnstructuur op dekkinggraad (%-punt)	1,7%

Realisatie verslagjaar
01

Toelichting op realisatie verslagjaar:

6 De RTS is in 2017 gestegen. Daardoor is de technische voorziening gedaald, en de dekkingsgraad gestegen. De invloed op de dekkingsgraad wordt bij 6.2 uitgedrukt
 . in de primo-voorziening plus de premie in het verslagjaar, aangezien het alleen uitdrukken in de primo-voorziening van nul leidt tot een oneindig groot getal.
 3

	<u>Realisatie</u> <u>verslagjaar</u>	<u>Verwachting</u> <u>lopend jaar</u> <u>(verslagjaar +1)</u>
	<u>01</u>	<u>02</u>
Rendement		
7.1 Benodigde interesttoevoeging technische voorzieningen (%)	-0,2%	-0,3%
7.2 Feitelijk rendement (%)	2,2%	3,8%
7.3 Invloed rendementsverschil op dekkingsgraad (%-punt)	2,4%	4,7%

Toelichting op realisatie verslagjaar:

7 Het behaalde rendement (ad 2,2%) is hoger dan de benodigde interesttoevoeging (ad -0,2%). Per saldo neemt de dekkingsgraad toe.
 .
 4

Toelichting op verwachting lopend jaar (verslagjaar +1):

7 Voor 2018 is gerekend met een verwacht rendement van 3,8% (gebaseerd op de beleggingsmix van de kring maximale parameters en RTS zoals door DNB is
 . gepubliceerd per 31 december 2017). Dit is meer dan de benodigde interesttoevoeging van -0,3%. Per saldo neemt de dekkingsgraad toe.
 5

	<u>Realisatie</u> <u>verslagjaar</u>	<u>Verwachting</u> <u>lopend jaar</u> <u>(verslagjaar +1)</u>
	<u>01</u>	<u>02</u>
Overige oorzaken en kruiseffecten		
8.1 Invloed van overige oorzaken en kruiseffecten op dekkingsgraad (%-punt)	0,6%	-0,1%

Toelichting op realisatie verslagjaar:

8 De post Overig wordt verklaard uit overige mutaties, wijziging van technische grondslagen en kruiseffecten. Kruiseffecten ontstaan als restpost doordat de effecten
 . worden gerelateerd aan de dekkingsgraad aan het begin van het jaar. De overlevingstafel is in 2017 gewijzigd van CBS2016 naar CBS2017, wat een positief effect op
 2 de dekkingsgraad heeft van ongeveer 1,0%-punt. De opslag voor toekomstige uitvoeringskosten is gewijzigd van 2,30% naar 1,65%, wat een positief effect op de
 dekkingsgraad heeft van ongeveer 0,7%-punt.

Toelichting op verwachting lopend jaar (verslagjaar +1):

8 Door kruiseffecten ontstaat een negatief effect van 0,1%-punt op de dekkingsgraad.
 .
 3

	<u>Realisatie</u> <u>verslagjaar</u>	<u>Verwachting</u> <u>lopend jaar</u> <u>(verslagjaar +1)</u>
	<u>01</u>	<u>02</u>
9.1 Som van alle veranderingen van de dekkingsgraad	16,4%	2,5%

Uitvoering herstelplan

10.1 Zijn de in het herstelplan voor het verslagjaar opgegeven maatregelen volledig uitgevoerd?

Ja

Toelichting uitvoering herstelplan:

1
0
.
2

		Realisatie verslagjaar	Verwachting lopend jaar (verslagjaar +1)
		01	02
Maatregelen gewijzigd t.o.v. het herstelplan			
11.1	Toename/afname achtergestelde lening	0	0
11.2	Premiebeleid aangepast	Nee	Nee
11.3	Beleggingsbeleid aangepast	Nee	Nee
11.4	Toeslagbeleid aangepast	Nee	Nee
11.5	Pensioenregeling aangepast	Nee	Ja
11.6	Andere maatregelen	Nee	Nee
11.7	Heeft één van bovengenoemde beleidsmaatregelen een ongunstig effect	Nee	Nee

Indien beleid aangepast ten opzicht van het herstelplan een beknopte toelichting geven op realisatie verslagjaar:

1
1
.
8

Indien beleid aangepast ten opzicht van het herstelplan een beknopte toelichting geven op verwachting lopend jaar (verslagjaar +1):

1
1
.
9

De pensioenrichtleeftijd is aangepast van 67 jaar naar 68 jaar.

---

1 Verslagjaar (JJJJ)

2.017

Dekkingsgraadsjabloon - regulier beleid

Jaar	Dekkingsgraad	Premie	Uitkering	Indexering/ korting	Rentetermijn- structuur	Over-rendement	Overig	Dekkingsgraad	Beleidsdekkingsg	Vereiste	Premie	Opbouwpercent	Indexatie/korting	Indexatie/korting	Meekundig-	
	primo	M1	M2	M3	M4	M5	M6	ultimo	raad ultimo	dekkingsgraad		age	actieven	inactieven	beleggings-	
	%	Delta %-punt	Delta %-punt	Delta %-punt	Delta %-punt	Delta %-punt	Delta %-punt	%	%	(strategisch)	%	%	%	%	rendement	
2.1	2.017	100,0%	12,2%	0,0%	-0,5%	1,7%	2,4%	0,6%	116,4%	115,7%	122,4%	39,6%	0,000%	0,50%	0,50%	2,2%
2.2	2.018	116,4%	-1,1%	0,0%	-1,0%		4,7%	-0,1%	118,9%	117,7%	122,4%	26,9%	0,000%	0,90%	0,90%	3,8%
2.3	2.019	118,9%	0,0%	0,0%	-1,4%		4,7%	-0,1%	122,1%	120,5%	122,4%	27,7%	0,000%	1,20%	1,20%	3,9%
2.4	2.020	122,1%	0,0%	0,0%	-1,9%		4,6%	-0,1%	124,7%	123,4%	122,4%	28,3%	0,000%	1,60%	1,60%	4,1%
2.5	2.021	124,7%	-0,6%	0,1%	-2,3%		4,5%	-0,2%	126,2%	125,5%	122,4%	28,4%	0,000%	1,90%	1,90%	4,2%
2.6	2.022	126,2%	-0,8%	0,1%	-2,5%		4,4%	-0,2%	127,2%	126,7%	122,4%	28,4%	0,000%	2,00%	2,00%	4,3%
2.7	2.023	127,2%	-0,9%	0,1%	-2,5%		4,2%	-0,1%	128,0%	127,6%	122,4%	28,5%	0,000%	2,00%	2,00%	4,5%
2.8	2.024	128,0%	-0,9%	0,1%	-2,5%		4,1%	-0,1%	128,7%	128,4%	122,4%	28,6%	0,000%	2,00%	2,00%	4,5%
2.9	2.025	128,7%	-0,8%	0,2%	-2,5%		4,0%	-0,2%	129,4%	129,1%	122,4%	28,8%	0,000%	2,00%	2,00%	4,6%
2.10	2.026	129,4%	-0,8%	0,2%	-2,6%		3,9%	-0,1%	130,0%	129,7%	122,4%	28,9%	0,000%	2,00%	2,00%	4,7%
2.11	2.027	130,0%	-0,8%	0,3%	-2,6%		3,7%	-0,1%	130,5%	130,3%	122,4%	29,1%	0,000%	2,00%	2,00%	4,9%

3 Is het vereist eigen vermogen binnen de herstelperiode gehaald?

Ja

Toelichting

5

1.1	Vragenformulier bij herstelplan (excel)	<u>vragenlijst herstelplan_2018_kring koopkracht.xlsx</u>
1.2	Vragenformulier bij herstelplan (ondertekend)	<u>notitie herstelplan 2018 cb apf_kring koopkracht_vragenlijst_v1.0.pdf</u>
1.3	Optionele bijlagen bij vragenformulier (gezipd indien sprake is van meerdere bestanden)	